

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗАКОРДОНОМ Тел. „Свобода”: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Сокоу: ВЕрген 4-1016 4-0807 THREE GENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

УПЛЯНОВАНА СУЦІЛЬНА ПРОВІРКА КОМУНІСТИЧНИХ ЗАТІЙ

Комісія для Неамериканських Діань в палаті репрезентантів перевела нову організацію, вибираючи своєю головою конгресмена Дж. Парнела Тамеса з Нью-Джерсі. Новий голова заявив якості, що це буде „найбільш робоча комісія цілого конгресу”. Комісія, на його думку, буде рубати, де треба, а тріски будуть летіти, куди понадує. Найбільшу увагу присвятить комісія затіям комуністів, які розпаношилися в юніях, у шкільництві, у фільмовім промислі. Найголовнішим завданням комісії буде усунути комуністів з федеральної служби. Крім комуністів попадають під провірку замасковані члени Ку-Клукс-Клена, головна організація Колумбіянів, що діє на півдні.

Стейтова легіслатива в Олбані, Н. Й., вже приготувала начерк закону для реєстрації членів комуністичних організацій і для контролю над їх діяльністю.

МЕТОДИ СОВЕТІВ ДЛЯ ОПАНУВАННЯ СВІТУ.

Політика угодовости супроти Советів буде більш катастрофальна ніж угодовство супроти Гітлера — оце переконання бувшого редактора більшовицького щоденника „Дейлі Воркер”, висловлене ним на обіді Колумбія Юніверситі Клуб у Нью-Йорку. Він вказав на методи, якими послуговується Росія для опанування світу. Є це прості політичні насилля, такі як при виборах в Польщі, Югославії або Румунії, в котрих то країнах підготовує вона гнізда для будучої третьої війни; є це теж війна нервів, яку веде Росія в Америці проти Заучених Держав. Зразком такої війни є підбурювання південно-американських республік проти північно-американського імперіалізму, яке основно переведено в Аргентині за почину Дмитра Мануїльського, коли він явився як делегат України на конференції в Сан-Франциско. Юказичком намірів Советів є їх посилені напади на Католицьку Церкву і роздування боротьби серед протестантів проти католиків.

ПЕРША ПЕРЕМОГА РЕСПУБЛІКАНЦІВ НАД ДЕМОКРАТАМИ.

Після дебати в сенаті над розв'язанням спеціальної комісії для дослідження воєнної діяльності уряду прийшло до голосування. За розв'язання голосували самі демократи числом 45, проти розв'язання заявили республіканці числом 47. Є це перша отверта спроба партійних сил у новім конгресі. Демократи хотіли перенести працю цієї комісії до іншої комісії, яка має подібне завдання.

У НЬО ЙОРКУ ХОЛОДНІШЕ НІЖ НА ПІВДЕННІМ БІГУНІ.

Уночі з середи на четвер похолодніло несподівано в стейтах в околиці Нью-Йорку, а в самім місті температура впала до 11 ступнів Фаренгейта. Є це найхолодніший день впродовж теперішньої зими і найхолодніший день від 20 січня минулого року. Телеграми, які наспіли від членів американської виправи на Антарктиді, сповіщають, що там панує температура 29 ступнів Фаренгейта, отже ледви три ступні нижче точки мерзнення.

ПОСАДНИКИ ЗА ПРОДОВЖЕННЯ КОНТРОЛІ КОМІРНОГО.

Триденна конференція 350 посадників американських міст прийняла резолюцію з домаганням до конгресу, щоб надаліше втримувати контроль комірного. Як мотив резолюції подано, що контролю комірного перешкодила викиненню з мешкань десяток тисяч людей з малими доходами. Конференція заявила за негайну побудову домів при допомозі прилюдних фондів та за допомогу при будівельних планах приватних підприємців.

З кінцем конференції вибрано новий уряд організації американських міст. Головою став посадник Дж. В. Ватс з Гренд-Репидс, Миш.

Стейт Нью-Йорк рішив перебудувати шість старих шкільних будинків на мешкання для ветеранів, щоб прийти з допомогою для бездомних серед теперішньої мешканевої кризи.

ЗА ДАЛЬШЕ ЗБІЛЬШЕННЯ ФАРМЕРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ.

Перед рілничною комісією палати домагався секретар рілництва Клінтон П. Андерсон втримання фермерської продукції у збільшених розмірах з огляду на велике запотребування рілничних продуктів закором. Уряд підтримував вищі ціни фермерських продуктів через два роки після закінчення війни при допомозі субсидій, щоб уможливити правильний перехід з воєнного положення на мирний без потрясіння. Це показалося конечно зогляду на великий експорт збіжжя заграницю, твердить Андерсон.

Нова місія Гувера до Європи в справі економічній

Бувший президент Герберт Гувер прийняв запрошення президента Трумана перебраться на себе обов'язок провірити економічний стан Німеччини в американській і британській зонах із спеціальною увагою на харчові відносини в тих околицях. Після конференції в Біллі Домі Гувер подав до відома преси потребу нагної допомоги для тамошнього населення, а опісля ширше переповів цю справу по радіо. Гувер має вибратися до Європи в половині найближчого тижня. Він наперед вступить до Лондону для порозуміння з британським урядом.

ДЕСЯТЬ ЛІТ ДЛЯ ПРОВІРКИ ІМІГРАНТСЬКИХ АФИДЕЙВИТІВ.

Європейські й азійські громадяни, які наставлялися їхати в Америку на підставі післявоєнних афидейвітів, можуть ждати й десять літ на свою чергу, як це оприлюднює департамент стейту. Проволока прийде внаслідок перепрацювання американських консулатів. Як зразок натовпу нових емігрантів наводять Грецію, де на кожне місце в імміграційній квоті для того краю є зголошених сто осіб. В Італії 14,000,000 хочуть їхати в Америку, якщо були б усунені імміграційні обмеження. Для орієнтації департамент стейту оприлюднює докладні квоти для європейських країн і приблизне число зголошених нових іммігрантів з кожної країни.

БРАЗИЛІЯ СТРИМАЛА ВИДАВАННЯ ВІЗІВ.

3 Ріо де Жанейро в Бразилії сповіщають, що бразилійські консулати закором дістали наказ стримати на 8 днів видавання візів в краях середньої Європи на виїзд до того краю. Це зроблено, як вияснюють, зогляду на нові імміграційні закони.

АМЕРИКА ОПРИЛЮДНИЛА ДОГОВІР НАЦИСТІВ ЗІ СОВЕТАМИ.

Злучені Держави й Британія порозумілися вже щодо оприлюднення тайних нацистських договорів. Підготовку до цього віддано вже відповідним науковцям. Спільний комунікат, виданий в цій справі у Вашингтоні і в Лондоні, виявляє плани для оприлюднення тайного договору нацистів з Советами в 1939 році. Цей договір попередив вибух війни і наїзд німців на Європу.

Домагання сусідів до Німеччини і Австрії

Лондон, 22 січня. — Конференція заступників міністрів закордонних справ, що підготує мирові договори з Німеччиною і Австрією, одержала дальші домагання до цих країн від їх сусідів, тим разом від Польщі і Югославії. Вони, як і Чехословаччина, домагаються великих воєнних відшкодувань, частини території і повної денацифікації. Польща обмежила свої домагання докищо тільки до Німеччини, даючи до зрозуміння, що вона їх має теж до Австрії. Югославія формально зголосила претенсії до „Словенської Каринтії” в південній Австрії. Америка, Англія і Франція зазначили проханнями до домаганням та наїздом великим відшкодуванням щодо Австрії. Советський представник задержує своє резервне становище, не висловлюючи своїм думок ані щодо договору з Австрією, ані з Німеччиною. Польща м. і. домагається затвердження теперішніх кордонів та підписання мирового договору у Варшаві.

БРИТАНСЬКИЙ ПЛАН КОНТРОЛІ АТОМОВОЇ ЕНЕРГІЇ.

Мавріс Батурст, правний дорадник британської делегації до О.Д., має відлетіти до Лондону з метою дістати урядову апробату нового плану міжнародної контролі атомової енергії, що майже в цілості покривається з новим американським планом. На його підставі відповідне Атомове Управління перебрало б від Ради Безпеки справу дефініції порушення атомового договору та повне право проголошувати війну тим, що цей договір порушили б. В британському плані Рада Безпеки задержала б теж право вирішувати справу порушення атомового договору як „загрозу для мира”.

НАЙКОНЕЧНІШІ ПРАКТИЧНІ ПОТРЕБИ НА ПЕРШОМУ МІСЦІ У ВІДБУДОВІ ЄВРОПИ; УКРАЇНА МІЖ НАЙБІДНІШИМИ.

Не зважаючи на основні розбіжності між Сходом і Заходом, американський і польський представники в Економічній та Соціалній Раді, на її засіданні дня 22-го січня, погодилися в тому, що полагодження найконечніших практичних потреб мусить бути на першому місці в економічній відбудові Європи. З цєю метою видвигнуто теж пропозицію створити Міжнародний Банк і Міжнародний Монетарний Фонд, що допомагали б у відповіді знищених країн. До країн, які найбільше потребують негайної і постійної допомоги, зачислено Китай, Чехословаччину, Грецію і Україну.

„БЛИСКУЧА ПЕРЕМОГА ПОЛЬСЬКОЇ ДЕМОКРАТІЇ” — КАЖЕ МОСКВА.

У зв'язку з вислідом терористичних виборів в Польщі, який ще постійно змінюється, московська преса широко розписується про „блискучу перемогу польської демократії” та про „тріумф демократичних сил у Польщі”. Варшавське радіо не амовкає від промов нових „демократичних” переможців, при чому гостро атакується провідника легальної польської опозиції Міколайчика, якому вже додається титул „бувшого віцепрем'єра”, хоча нового уряду ще не створено. Британський уряд ще відмовляється забрати офіційне становище щодо вислідів польських „виборів”.

БИРНС ПІДПИСУЄ МИРОВІ ДОГОВОРІ.

— Найбільшим успіхом бувшого секретаря стейту Джеймса Ф. Бирнса, вважають те, що за його старанням прийшло до згоди щодо мирових договорів з Італією, Болгарією, Угорщиною і Румунією. Картина представляє, як він підписує ці договори. Зправа є сенатор Артур Г. Ванденберг.

КОАЛІЦІЙНИЙ УРЯД ФРАНЦІЇ

Париж 22 січня. Соціаліст Поль Рамадіє створив новий коаліційний уряд Франції, що мав би продовжувати досвід попереднього прем'єра Леона Блюма у відбудові країни. Новий уряд має прем'єра, двох віцепрем'єрів, трьох державних міністрів та двадцять міністрів до відповідних справ. Після партійної приналежності в уряді є 9 соціалістів (прем'єр, один державний міністр, та міністри національної економіки, публичних робіт, промислової продукції, сільського господарства, національного виховання, внутрішніх справ і заморських колоній), 5 популярних республіканців (віцепрем'єр, закордонні справи, фінанси, війна і торгівля), 4 радикалів (один державний міністр, справедливість, авіація, та молоді, мистецтво й література, як теж ветерани і жертви війни), 5 комуністів (віцепрем'єр, національна оборона, праця, публичне здоров'я, відбудова) та 1 незалежний (маринарка). Міністром закордонних справ є Жорж Бідо, а відомий комуністичний провідник Мавріс Торес є заступником прем'єра. Московська преса висловлює своє задоволення новим складом французького уряду, називаючи його „перемогою демократії”, але рівночасно остерігає перед намаганнями „реакції”.

ДЕ ГОЛЬ НЕ ПРИЙНЯВ ВІДЗНАЧЕННЯ.

Французький уряд нагородив найвищим військовим відзначенням Французькою Військовою Медаллю ген. де Голя, Чорчила, Сталіна, Чіанг-Кай-Шека та покійного президента Рузвельта. Ген. де Голь відмовився прийняти медалю, вияснюючи в листі до Блюма, що для провідника, який веде з рабства і ганьби до перемоги і волі, не має кращої нагороди, від успіху.

ДЕ ГАСПЕРІ ДІСТАВ ДОРУЧЕННЯ СТВОРИТИ УРЯД ІТАЛІЇ.

Рим, 22 січня. Після двох днів урядової кризи тимчасовий президент Італії де Ніколя доручив знову дотеперішньому прем'єрові Альчіде де Гаспері створити новий уряд. Де Гаспері почав переговори з поодинокими партіями.

НІМЦІ ПРОТИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ.

Християнсько-демократична партія в парламенті провінції Рейн-Вестфалія (британська зона) відкинула британський план добровільної соціалізації німецької індустрії. Партія відмовляється зацікавитися будь-якими планами, що їх представляють, чи піддержують місцеві комуністи.

МОНТГОМЕРІ І СТАЛІН ГОВОРИЛИ ПРО СОЮЗ.

Лондон, 22 січня. Британське міністерство війни заперечило в парламенті вістку, що польовий маршал Монтгомері, підчас свого недавнього побуту в Москві, мав говорити зі Сталіном про англо-советський договір приязні. Сталін сам почав розмову на цю тему і маршал Монтгомері дав йому тільки запевнення, що за його відомістю не має нічого такого, що могло б цей договір послабити.

АМЕРИКАНСЬКІ БАЗИ НА ТЕРИТОРІЇ БРИТАНСЬКОЇ ІМПЕРІЇ.

Лондон, 22 січня. Міністер оборони, А. В. Адександр, відповідаючи на запит в парламенті вияснює, що Америка має свої військові бази тільки на Бермудах і в Західній Індії та на деяких островах на Північному полюсі, де за час війни вона побудувала військові споруди. Міністер заперечив, що Америка має на британській території будьякі бази, що їх спільно вживала б теж британська армія.

ПЕРЕД ЗМІНОЮ УРЯДУ В ГРЕЦІЇ.

Атени, 23 січня. АП довідується, що грецький уряд прем'єра Цальдаріса завтра офіційно зрезигне і на його місце буде створений уряд національної єдності. Створення нового уряду буде, правдоподібно, доручене бувшому міністрові закордонних справ Дімітріосові Максимос.

МИРОВІ НАМАГАННЯ В КИТАЮ.

Пекінг, 22 січня. Завтра китайський уряд мав би формально вручити комуністичним представникам нову пропозицію мира. Пропозиція має чотири пункти: припинити воєнні дії, задержуючи війська на теперішніх позиціях; переорганізувати армію; відновити комунікацію та „справедливо” розв'язати проблеми місцевої адміністрації. Нові пропозиції уряду не мають вигляду на успіх після того, як комуністи відкинули попередні, ставляючи передумовою переговорів заперечення ухвалені нещодавно нової конституції та відкликання війська на позиції зперед одного року.

КОМУНІСТИЧНА РУКА В ІНДОКИТАЙСЬКОМУ ПОВСТАННІ.

Один французький старшина в Індокитаю заявив, що недавнє повстання Вет-Намської республіки проти французького протекторату викликали комуністи.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1919.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y.
BKyant, 9-0582

ПЕРЕПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Починуючись з числа три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Закордонно:			
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (з англійською частинкою):			
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50

За оголошення редакція не відповідає.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РОСІЯ НАД ОДРОЮ

Від кількох тижнів було мало не в кожній американській газеті кожного дня щось про надходячі вибори в Польщі, а вже минулий тиждень то такі був завалений новинками і статтями на цю тему. Сам американський уряд вмішався у ці вибори, висилаючи до Варшави різні протести з огляду на передвиборчу акцію, яка вказувала наглядно, що вибори не будуть свободними, а тільки ошуканством і насильством комуністичної партії. Департамент стейту віднісся, як відомо, теж і до уряду в Москві, щоб він запротестував у справі передвиборчих надхиток у Польщі, бо ж Советський Союз зобов'язався в Потсдамі подбати разом з Великою Британією і Злученими Державами, щоби виборцям у Польщі була загартована повна свобода. Кремль відповів на американське прохання заявою, що в Польщі все в порядку, а як є який непорядок, то його роблять фашисти.

Тепер уже по виборах. Хто хоч трішечки визнається на методах диктаторів з Кремля, той не міг мати найменшого сумніву, що до цього, який буде вислід цих виборів. Тому треба похитувати головами над тими британськими й американськими політиками, що радили в Потсдамі й припускали, що станеться так, як вони вважали. Подібно припускали в Мінхені, але пам'ятаймо, що наслідок мінхенських міркувань був гітлерівський напад на Польщу. Що буде наслідком потсдамських чи ялтських міркувань, не знаємо, але ясно, що добра воно не ворожить. Так коментує це теж й американська преса, обговорюючи вислід виборів у Польщі, як і потсдамські зобов'язання Великої Трійці у справі гарантії свободних виборів там же.

Найважливіше тут це, що західні демократії не здержали ще й тепер російської експансії, ні ідеологічної, ні територіальної. Польща залишається отже надалі під цілковитою контролею Кремля, що в політично-мілітарній мові означає, що Росія станула вже твердою ногою над Одрою і там остане, бо добровільно звідтам ніяк не уступить. Варшавський уряд в Польщі є нині вже "формально й легально" таким самим польським урядом, як уряд в Києві є українським урядом. Отже угода в Потсдамі допомогла Кремлеві зв'язати "польську республіку" з Московією, як і на підставі "народного рішення". Вибори в Польщі скріпили таким чином Кремль, а ослабили західні Альянти і це те, що усіх турбує.

Усе це, як сказано, міг добачити навіть такий, що ставить перші кроки в політиці. Не могли цього не передбачити теж і західні демократії, що тепер, як треба надіятись, будуть протестувати, а може й відкличуть з Варшави когось зі своїх представників, чи відмовлять Польщі фінансової допомоги. Це є те, що вони зможуть зробити, коли судити ці справи по їхній дотеперішній тактиці зглядом Советів. Але спитаймо: які будуть далі наслідки такого поступовання? Чи є різниця між тим, як Гітлер став свого часу над Лабою, і тим, як Сталін стоїть тепер над Одрою? Нам здається, що є різниця. Сталін над Одрою куди страшніший для Європи і світа, як був для них Гітлер, станувши над Лабою.

РОГАТИНСЬКІ (скитальці).

РОГАТИНСЬКА ЗЕМЛЯ

під большевицько-німецькою окупацією 1939-1945

В початках 1943 р. провід всьляко допомагали винищувані український народ. Вони доносили окупантам про кожного найменшого українського руху на наших землях та й самі почали ліквідувати українську інтелігенцію й визначніших громадян як священників, лікарів, учителів. У Львові було багато вбивств наших визначних громадян польською бовівкою. Укр. Пов. Армія зараз весною 1943 р. була змушена повести боротьбу і проти цих третіх ворогів.

В тому часі 1943. літом створено Дивізію "Галичина" і багато наших юнаків опинилися в цій Дивізії, бо як я вже згадував, що Українська Нація наїхалася в такім критичнім положенні, що не лишалось нічого іншого як — ханати за зброю і вчитися воєнного ремесла. Бо бачили, що ці два імперіалісти кровопивця на наших землях і докінчують себе, лиш не знали ми, котрий скорше буде лежати на лопатках, і тоді треба нам бути готовими. Після кілька місцевих вишколів, вже багато наших юнаків, опинилися в Українській Повстанчій Армії, бо в той час всюди по більших лісах, а зособна в Карпатах вишколювано Укр. Пов. А. От, прим. біля Рогатина (в лісах Стратинських) від цього часу чули ми і знали, що там вешнюють українських партизан, бо кожний чув безперервні стріли, і знав добре, що до цих лісів, де були при вті-

Секретар стейту Генерал Джордж К. Маршал

Дня 21-го січня начальник американського генерального штабу за час війни, генерал Джордж Катлет Маршал, склав в бюрі президента в Білому Домі присягу як 52-гій секретар стейту Злучених Держав та по'сім формальностям перебрав цей уряд. Зміни на постах політичних керівників в демократичних країнах не належать ані до явищ надзвичайних, ані рідких. Крім цього, за перші три тижні нового року в політичному світі наварилось стільки, що могло б послужити темою розмов і писань на цілий рік. Советські домагання до островів Шпіцберген, заповідження франко-британського військового союзу, внутрішньо-політичні перемиїни у Франції, Італії та інших країнах, вибори в Польщі, підготовка до конференції в справі мирового договору з Німеччиною і т. п., все це події великої ваги, багатозначні і далекосяглі своїми можливими наслідками на дальший розвиток міжнародного життя. Проте, на перше місце усіх цих подій висувається без сумніву призначення генерала Маршала на пост секретаря стейту.

Джордж Катлет Маршал народився в Юніонтаві, Па., дня 31-го грудня 1880. р. Він має високу цивільну і військову освіту, величезну військову і дипломатичну практику та найвищі краєві і закордонні відзначення.

Генерал Маршал, як військовик, є безпартійний. В основному це не має більшого значення, бо Америка продовжує започатковану ще Корделем Голлом закордонну політику, базовану на спільній під цим оглядом програмі обидвох партій. На тему призначення ген. Маршала секретаром стейту вже появилось дуже багато і дуже осторожних коментарів. Це вперше іменовано на цей високий пост військовика, віддаючи цим рівночасно признание Армії за її заслуги для перемоги Америки в останній війні. А пост секретаря стейту сьогодні подвійно важливий, як з огляду на проблеми, які він мусить в найближчому часі вирішити, так і на факт, що до виборів президента в 1948. році секретар стейту залишається його заступником і автоматичним наслідником, якщо до того часу президента з будь-яких причин не стало.

Перед новим секретарем стейту стоїть, докищо, найголовніша проблема мирового договору та вирішення справи переможеної Німеччини. Тут доведеться новому керівникові американської закордонної політики зустрітись теж з найголовнішою сьогодні в світі

проблемою американсько-советського відношення. Сам ген. Маршал вже був нераз предметом атаки збоку советської пропаганди у зв'язку з його місією в Китаю. Як генерал він теж належить до тої американської "класи", яку советська пропаганда найбільше напастує та обвинувачує в "реакційності" і в "імперіалізмі". З другого боку, Москва, негайно після іменування Маршала секретаром стейту, заговорили про його популярність в Советах з огляду на співпрацю з покійним президентом, не забираючи, докищо, вразного становища щодо особи ген. Маршала, але теж нічим не зраджуючи, що це становище могло б бути негативне. Навпаки.

Генерал Маршал, перебираючи пост секретаря стейту, застерігся, що він не буде кандидувати на президента в жадному разі не дозволить втягати своєї особи в загальну політичну гру. Він ствердив, що продовжуватиме політику свого попередника Джеймса Бірнса, чого теж загально американська опінія дожидала.

Загальну думку і коментарі щодо призначення ген. Маршала секретаром стейту чи не найкраще віддає рисунок в одній газеті: Ген. Маршал сидить за столом та держить в руці перо, готує підписати папір з написом "мир". Безпосередньо біля нього лежить на столі панцерна рукавиця з написом "війна". Америка хоче мира, але не боїться війни. Ген. Маршал може підписати приготуванім уже пером мир, але може вхопити теж за приготувану вже стальну рукавицю. Будучність покаже, що він зробить. З американського боку заявляється і потверджується ділами, що це вже від Америки не залежить. Америка бажає мира, але справедливого і для всіх. Воно може його здобути або пером, або стальною рукавицею, що залежить від становища інших.

В. Петрицький.

Святоюрська Гора в часі німецької окупації (1941-1944)

(Надіслане з європейської скитальщини).

II.

Крім правової сторінки треба підійти до цієї справи також на основі дійсного стану. Ця частина статті має на меті подати згідно з об'єктивною правдою факти, які вказують, що процес проти наших греко-католицьких владик є політичним процесом, який не має за собою жадних підстав, а тільки має на меті знищення греко-католицької Церкви і українського народу.

Чи можна наших владиків закинути співпрацю з німцями тоді, коли горобці на дащі співають, що Святоюрська Гора була завжди негативно наставлена до німецького окупанта? Загально відомо, що Святоюрська Гора не тільки була негативно наставлена до німецького окупанта, але гідно боронила церковних і національних прав вчасі всіх окупаций. Це може ствердити об'єктивно, якби хотіла, і большевицька влада. Большевицька розвідка мусіла тільки коротко висловлюватись про Святоюрську Гору за час німецької окупації. Всі три владки Святоюрської Гори вже на основі церковного єрархічного становища держалися очевидно однієї тактики супроти німецького окупанта. Якщо співпрацю з німцями закидається Кир Йосифові і Кир Микиті, то очевидно консеквентно цю співпрацю треба б закинути і Кир Андрееві. Це ж була одна душа в трьох організмах. Коли хто знає відно-

сини на Святоюрській Горі, не може навіть на хвилину сумніватись, щоб один із владик-помічників міг діяти на власну руку, коли вся влада була зосереджена правно і дійсно в руках Кир Андрее.

Ми знаємо докладно про різні і постійні натиски німецьких кол перед Кир Андреем, щоб він з різних народів зложив корисні енуціяції для німецького окупанта, проте Кир Андрее не дав себе змусити до цього прихилити. Пастірські листи і радієві промови Кир Андрее вказують на це найкраще. Німецькі кола надіялись, що радієві промови, які внімково Кир Андрееві дозволено трансмітувати, будуть овіяні бодай частинно теплом для німецького окупанта. Проте ті надії не здійснились. Настірливі заходи окупанта не довели до подібної енуціяції, яку зложили представники іншої церковної організації. Холодом віяло зі Святоюрської Гори на ці заходи німецького окупанта. Душевне наставлення наших владик було якразво проти-гітлерівське і тому не було мови про якунебудь прихильність до окупанта.

Ми думаємо, що советська влада в цьому переконалася через свою розвідку в часі від 1941 до 1944 р. та в часі окупації від липня 1944 до листопада 1944 р., коли приїшла до переконавання, що бл. п. Кир Андрее заслужив собі на величавий похорон в со-

Східний фронт, чимраз більш зближувався до нас, а ні-кількаденний битві цю німоту зліквідовано.

У. П. А. даліше на кожному кроці унеможлилювали німцями нищити українське населення. Однак скажені німці ще спромоглись на один більшій виступ у Рогатинщині. З початком лютого 1944 Гестапо одного ранку заїхало до місцевки Болшоцевець та оточивши його, запалили, а відтак стріляли цілий день. Зроблено це тому, що кілька днів раніше під Болшівцями були пропали без вістки кілька визначніших гестапівців. В такий спосіб на наших землях німота будувала "Нову Європу". Правда, що зараз за кілька днів пізніше, біля Жовчева, висаджено в повітря більший транспорт німців і мадрів, що прямував на східний фронт. Подібні випадки траплялись кожного дня й ночі.

(Докінчення на 4 стор.)

ветській державі на державні кошти. Такого похорону не робили б, якщо б Кир Андрееві можна було закинути співпрацю з німцями.

Цей один факт виразно свідчить про те, як високо цінилась советська влада свого ідейного противника, Кир Андрее, за його достоїнств і гідне ставлення супроти окупанта.

Консеквентно треба було надіятись, що з таким самим ставленням стрінуться і обидва владки Святоюрської Гори, що, як сказано, були однієї думки з Кир Андреем.

Але спитаймо, чи історія большевизму від 1917. року знає, що це є послідовність. Здається, що будучий історик буде змушений одне ствердити в історії большевицького державного будівництва, а саме цілий ряд неконсеквентностей і хаос. Те, що кожного з нас західно-українця вражає в будівництві советської адміністрації, це в противстві до викінченості ідеологічної підбудови, брак консеквентності і хаос в цілім 29-літнім державнім будівництві. Історія реєструє сотки помилок зі шкодою для советського державного будівництва на тій революційній ераді, що "ми не можемо помилятись".

Ми не могли ніяк зрозуміти советських актів адміністрації в часі першої окупації в 1939 до 1941 р., які введено на західно-українських землях тільки хіба з тією ціллю, щоб все населення відпихнути від себе. Або чи хто здорово думаючи може зрозуміти поведінку советської влади в часі теперішньої окупації? Чи методи гітлеризму і советської влади не є зовсім схожі? Чи англійський нарід своєю вродженою здібністю панувати над чужими народами довів до того стану, щоб усе населення було би проти нього?

Ми мали нагоду постійно обговорювати цю питання і за советських часів і за німецької окупації всі актуальні політичні проблеми на Святоюрській Горі. В цій війні ми стояли думками на одній площині. Наше відношення до гітлеризму і большевизму було одноагідне. Ми дивились на вислід війни від 1939 р. все під кутом, що німецькі кінці перемога буде по стороні А-лянтів.

Треба ствердити, що деякі ілюзії щодо нашого самозначення існували на Святоюрській Горі тільки від 30. червня 1941 р. до 1. серпня 1941. Ці ілюзії походили з повної незорієнтованості галицької суспільності. Ця незорієнтованість походила з того, що наше громадянство в Галичині було відгороджене китайським муром від світа і не орієнтувалося в німецькій дійсності та аспіраціях. По 1. серпня 1941 р. тобто по прилученні Галичини до Генерального Губернатор-

ства, до смерті б. п. Костя Левицького існувала тільки фактично без відома окупанта Національна Рада під протекторатом Кир Андрее, яка мала на меті рятувати перед німецьким наїздником бодай дотеперішні національні надбання. Вона не мала нагоди навіть відізватись, бо гітлеризм не хотів говорити з громадянською інституцією. По смерті б. п. Костя Левицького грозила небезпека, що її бувших членів виарештують. Але і ці ілюзії розпалились, як миляна банька, а ми на основі гітлерівської літератури і діл переконались, що похід Гітлера на схід — це смерть нам, всім європейським, а в першу чергу слов'янським народам.

Оснований Український Краєвий Комітет для Галичини мав на меті оборону інтересів українського громадянства та суспільну допомогу. Ця інституція була подумана як чисто громадська установа, бо наїздник скасував всі громадські права та приступив до виголодження населення в так тяжкій році, яким був 1941 рік. Український Краєвий Комітет як громадська інституція проіснував тільки до березня 1942 р. Від березня 1942 р. відкрив у Львові свою філію Український Центральний Комітет в Кракові. УЦК в Кракові ввів зовсім нові засади в громадське життя. Провід УЦК уважав, що своєю політичною рятую український нарід від більшого зла, яке могло би його стрінути зі сторони наїздника, якщо б УЦК не було.

В хвилині творення галицької дивізії для греко-католицького єпископату не було жадного сумніву, що українське громадянство повинно проявити пасивну резистенцію до цього почину. Вироблений політично круг нашого громадянства, церковна єрархія та провід УЦК (Українська Повстанча Армія) постували негативно до заходів творення галицької дивізії.

Про політичне становище українського католицького єпископату знала добре гестапівська розвідка. Мимо приречення генеральний губернатор не відважився Кир Андрее. Гестапо не дозволило на видання світлин Кир Андрее. В Юрі переведено основну резізію. Кир Андрее і владки не мали жадного впливу на окупаційні влади. Кир Андрее гідно підносив раз враз протести проти негідного поводення наїздника. Інтервенції Кир Андрее шкодили справам, отже Кир Андрееві звернено увагу, щоб не інтервенував.

З приходом німців другий владика Кир Йосиф посвятив весь свій час і труд відновіти Богославської Академії. В 1941 р. все було знищене включно з будинком і семінарійною церквою. Треба було відновити будинок семінаря, постаратись про інвентар, зібрати професорів, уложити програми та почати працю. Це була колосальна і тяжка праця. Треба дивуватись, що при своїм здоров'ю Кир Йосиф знайшов стільки сил доклати цього тяжкого діла. Вірити не хочеться, що всьому тому можна було подолати. Кожний день — це була безперервна мольна праця. Поза викладацької і адміністрації Богославської Академії, мав щоденно безліч других зайнять включно до здобуття харчів для богословів. Перевтомлений пізно вечером слухав все лондонського, швейцарського, ватиканського та інших радіі та читав пресу. Крім того в 1943 році рішився написати догматику, яку і написав. При писанні догматики, мусів переглянути безліч творів і державних матеріалів.

Щонайменше раз в тиждень проводили ми вечори на політичних розмовах. Треба ствердити, що Кир Йосиф дуже реально дивився на життя і на

Братній привіт з Європи

Український Центральний Допомоговий Комітет в Німеччині переслав до канцелярії ЗАУДКомітету у Філадельфії такого листа:

В катастрофі, одній з найстрашніших, що зустріла український нарід і на протязі історії, українська збірнота поза матерком виказала велику силу і незломну віру у світле майбутнє українського народу. Всі сини і дочкі України, що десятиками років жили поза Батьківщиною, відгукнулися добрим словом і реальною допомогою для всіх тих братів, що наслідком війни опинилися в Західній Європі. Ця допомога, моральна і матеріальна, обтерла не одну сльозу з очей українських скитальців та влила не в одне зневірене серце силу до дальшої життєвої боротьби.

Центральне Представництво Української Еміграції в Німеччині, що репрезентує найбільше скупчення українських скитальців в Західній Європі, переслав всім українцям на вільній американській землі та їх організаціям сердечний новорічний привіт та побажання великих успіхів у їх важкій праці.

Зокрема ЦПUE в Німеччині складає сердечну подяку У-

країнському. До помоговому Комітету за його постійну допомогу та висловлює надію, що в новому році ще більше закріпляться братні звязки, які існують сьогодні між обома українськими організаціями. Привіт підписали: В. Мудрий — голова та І. Крилов — секретар.

У відповідь на це привітання Злучений Український Американський Допомоговий Комітет зі свого боку шле нашим братам на скитанні в Європі найщиріші новорічні побажання, головню бажає їм багаті сили і видержливості, щоб перемогти це гірзне лихоліття та діждатись ще справжньої волі для цілого українського народу. В Новому році ЗАУД Комітет продовжуватиме і скріплювати свої заходи для допомоги нашим знедоленим братам в Європі і вірить, що в цьому його й в майбутньому піддержать все американсько-українське громадянство.

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, ГЕМТРЕМК І ОКОЛИЦЯ.

Звіт У. Д. Комітету міста Гемтремк і околиці.
(Закінчення.)

Зібрав М. Машталер і К. Приходко. Листа ч. 21: В. Баер \$10; по \$5: Н. Машталер, Д. Гаш, І. Кошій, В. Туркевич, В. Ничай, Н. Прихідко, Ф. Дасинич, Р. Семків; по \$2: В. Симчик, Ю. Юрченко, І. Сало, Я. Єднаковський, Б. Ксьонжчик, Р. Лелинич, Т. Дашко, К. Горен; Л. Батожинська \$1.50; по \$1: А. Паранський, А. Брулка, Ф. Заяць, П. Красіцький, М. Міхота, М. Сківевич, В. Андрус, П. Войтович, П. Ткач, А. Тригук, Д. Мудрей, М. Кручківська, Г. Машталер і М. Григоряк. Дрібні датки \$1. — \$82.50.

Від Тов. Просвіта зібрав Дзясак. Листа ч. 25-27: по \$10: Скофрон, Довгань; Мадельська \$5; М. Стоїко \$3; по \$2: А. Блашко, П. Огородник, Чорнак, М. Стельмашук, І. Музика, Н. Матраль, Гунс, Пінкел, Марко; Стакович \$1.50; по \$1: Касай, Гашук, Нагіряк, Терлецький, С. Краснович, Скат, Добранська, Чапак, Водавська, Казановська, Наконечна, Швайка, Матей, Васевка, Хома, Залецька, А. Пастернак, Фічук, Н. Соболю, Ониско, Терлецька, Томак, Шелега, Яновська, Ф. Суль, Дісяк. Дрібні датки \$1. — \$74.50.

Зібрав Н. Небоженко. Листа ч. 61: Б. Яворський \$10; І. Таский \$5; по \$1: П. Верещук, П. Живодко. — \$17.

Зібрав Г. Михайляшин. Листа ч. 62: по \$5: Г. Михайляшин, В. Яворський, А. Білик; І. Грошко \$2. — \$17.

Зібрав Е. Кохний. Листа ч. 63: Союз Укр. Америки, в. 16, 23, 37: \$100; С. Укр. А. від. 23: \$36; В. Рубашник \$5; по \$2: А. Стадник, Е. Сташків; по \$1: М. Паучак, М. Рісінгер, Б. Тачук, М. Ясіньська, А. Попович, Д. Сенків, К. Віхорек, А. Мек; — \$153.

Зібрав С. Бадаківський. Листа ч. 64: по \$5: І. Каменецький, А. Дутка, П. Крук; І. Гусак \$1. — \$16.

Зібрав І. Каменецький. Листа ч. 68: С. і М. Медвідь \$5. — \$5.

Зібрав А. Левкут. Листа ч. 72: Золотий Хрест, від. 14: \$100; І. Семенів \$20; А. Дудка \$15; С. Левкут \$10; по \$5: П. а саме: що ця світова війна увінчається визволенням українського народу. Цей оптимізм уділяв Кир Андрій своєму оточенню і українському громадянству.

Здається, що ми є так докладно поінформовані про дійсні відносини на Святоюрській Горі, що на основі наших відомостей, ми могли б мати довіру до всякого суду на світі, якщо б ми не знали способу ведення політичних процесів в СССР. В світлі об'єктивного переведення доказів виявилось б, що суд навіть злогодіної невольності не зможе доказати нашим владикам. Звичайно річчю суду не є судити тільки ідеологічних противників, бо перед ідеологічними противниками повинен схилити чоло навіть советський суд і советська влада. Хоч помилялись б людською річчю, проте в світлі об'єктивної дієвості виявляється, що наші владики не зблудили наші прототи Церкви і свого народу, але держали себе весь час гідно.

Федик, А. Сломка, В. Микитюк; по \$1: М. Вовк, Т. Пліш. — \$162.

Зібрав А. Любінська. Листа ч. 73: по \$5: В. Смоляк, А. Любінська; С. Кузик \$3; по \$2: А. Кіхтон, А. Родстат, М. Федоренко, Д. Майка, А. Керницька, М. Федак, М. Філіпс. — \$22.

Зібрав М. Стружовська. Листа ч. 74: д-р І. Грибик \$10; по \$5: І. Стружовський, С. Онисків, І. Карлаш; С. Борух \$2; по \$1: С. Чікановська, М. Максимець. — \$29.

Укр. Міш. Ліга. Листа ч. 75: по \$2: Н. С. Процишин, В. Перещик; по \$1: В. Цимбаліст, І. Дячук, С. Ривак, Р. Вазик, Е. Фариняк, М. Іванців, Д. Головайчук, М. Мачула, В. Водявський, П. Янковський, В. Барлей, М. Хомин. — \$16.

Зібрав С. Кунька. Листа ч. 101: по \$5: С. Новак, І. Тимчак; по \$2: С. Кунька, І. Костак. — \$14.

Зібрав П. Шеремета. Листа ч. 3201: по \$5: Б. Кашуба, І. Лак; по \$2: Малазенко, К. Козак; по \$1: А. Пусило, П. Палакоський, І. Шевчук, Л. Гумед, Н. Н., В. Гурський, О. Назорко, Шевчук \$2. — \$23.

Загальна сума за сім місяців \$5,429.31; з березня перенесено \$1,797.04, загальна сума \$7,226.35.

До Злученого Укр. Д. К. в Філадельфії вилано в травні \$2,000, а дрібні місцеві розходи \$68.04, остало в касі по кінець жовтня: \$5,158.31.

На зборах, які відбулися 29 жовтня члени У. Д. К. ухвалили одногласно, щоб всі гроші вислати негайно до централі, себто до Злуч. У. А. Д. Комітету в Філадельфії.

Проголошується теж членів Укр. Доп. Комітету в місті Дітройті й околиці, які уже доплатили свої місячні вкладки до дванадцяти доларів річно чи більше. Жертводавці, які не доплатили ще повної суми до 1-го грудня остаються цим разом не проголошені.

Лізі і Софії Бойко \$100; Іван Гришко \$20; П. Топольницький \$25; Василь Седляр \$24; Р. Марз \$15; П. Персевич \$13; І. Кульчицький \$13; по \$12: Д. Базилевич, А. Білик, Л. Бабій, О. Брунец, Т. Белиця, Н. Будзод, П. Бук, К. Бук, А. Холевка, В. Хлопан, І. Чупка, Д. Цегельник, Т. Чорний, В. Довгань, П. Федик, В. Фургал, І. Форис, Н. Горин, І. Генік, С. Генік, Анна Герула, Т. Горбунь, Т. Гаврилюк, д-р Грибик, М. Гладий, П. Іванів, І. Карлаш, І. Крупка, П. Кульчицький, Т. Кошіль, О. Кулаба, В. Краснозюк, М. Казимірів, К. Колодій, Д. Лупкон, В. Лазечко, І. Ладика, Ірина Луцка, А. Луцка, П. Мітчел, П. Мухній, Н. Машталер, В. Олійник, П. Процюк, А. Патра, Д. Рубака, Д. Шалапай, Ю. Шимко, Н. Солодкий, П. Старжинський, В. Сотник, І. Столяр, І. Семенів, Н. Семенів, О. Шустакевич, Н. Шустакевич, Ю. Шустакевич, М. Сосновський, П. Статків, С. Константин, Н. Тиро, Г. Трендовський, І. Томак, Д. Войтишин, І. Васкул, П. Вівчаровський, П. Войтович, В. Яворський, П. Марія, Єднак Василь, Н. Яблонський, І. Заблотський, В. Українець.

Т. Гаврилюк, фін. секр.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ

НА 1947 РІК

з дуже гарними кольоровими зображеннями і українським календарієм, на твердих папері величини 9 1/2 x 15 1/2

Ціна 25 центів один.

Ось такі ОБРАЗКИ:

СВЯТА РОДИНА
МАТИ БОЖА НЕУСТАННОЇ ПОМОЧІ
ЗИМОВИЙ ВИД
САЛКОВА ПРОГУЛКА
ЧУЛОВИЙ ВИД ФАРМИ

Замовлення слати до:

"SVOBODA"

P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

з Канади треба платити тільки американською валютою.

Іван Багрянний. РІДНА МОВА.

Мово рідна!
Коліскова
Материнська ніжна мово!
Мово сили й простоти,
Гей, яка ж прекрасна ти!
Перейшов усі світи я
Є прекрасним мов багато,
Але першою, як мати,
Серед мов одна лиш ти е!
Ти велична і проста.
Ти стара і вічно нова.
Ти могутня, рідна мово!
Мово — пісня колискова.
Мово — матері уста.

(1937).

ПЛАЧ ЛЕМКІВЩИНИ.

Ой сини, ви мої рідні,
„Русини“ нещасні, білі,
Ви, що волі не хотіли,
За Московію все тужили,
Подноїтесь на край рідний,
Що в неволі, у руйні!

Край наш милий, рідні ниви,
Красні села і хатини
Відбрав вже ворог лютий
Від синів і вояків левих;
А самих їх гені далеко
Заганяє в живе пекло!

Довгим шнуром шкелі вкривають,
Ріки кровю заливають...
Іх рідні все більш рідкують...
Перетомлені падають,
На розростях десь конають:
За Лемківщину вмирають!

Вслід за ними гайворони
Відправляють похорони;
Сумно плаче вітер в полі
Від Карпат аж по Подолу...
Лісів темних тужні стони
Гудять важко наче дзвони...

Голі ниви розкривають
Сухі груди й кирваві,
Наче б раді захопити
Свої діти. „Не кидайте
Нас, о діти! Ось лягайте,
В рідній землі спочивайте..."

Бо прийде ще час відновити!
Соромні, тяжкі окупи
Ще розстають із Великою!
І відроджені ще Милою
На, кістках і з баші крові
Виростуть юні Соколи!"

Жайворонки, десь у хмарах,
На проміннях сонця грає —
Наче світові голосить
І до Господа доносить
Землі рідної багатість
І світли сподівання!

Лемко з кирви і кости.

500 МІЛІОНІВ ШЕРБАТИХ ЗУБІВ В АМЕРИЦІ.

У змаганні, щоб завести забезпечення зубів, на лад забезпечення життя, Американське Дентистичне Товариство перевело статистику зубних недомогань. Генеральний секретар цього товариства, д-р Гарольд Гилдебранд з Шікаго, твердить, що самих шербатих зубів серед американського населення знаходиться тепер пів біліона, а що року прибувають свіжі шерби в числі 12,000,000, головню у дітей понад 6 літ життя. Дентисти Злучених Держав не всіля поплумбувати ці зуби, бо їх число таке, що ледви половина населення може дістати дентистичну обслугову. Для запобіження поширюванню зубних недуг дентист радить обовязковою контролю Злучених Держав над здоров'ям зубів. Зогляду на теперішній стан це неможливе, кажуть знавці.

ЧИТАЙТЕ УКРАїнські
КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ
ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІ-
ТИ. Я ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА

Uncle Sam Says

Benjamin Franklin's devotion to thrift is as well known to his nieces and nephews as his love of liberty. The two go hand in hand because with wise savings you can give yourself the freedom to achieve many personal goals for yourself and family. We remember Franklin's advice that a penny saved is a penny earned. Were he alive today, he would revise this advice to fit these times by saying that a three dollars saved in United States Savings Bonds earn an extra dollar in 16 years.

U. S. Treasury Department

ЗИМОВА ВИПРОДАЖ

СТІННІ КНИЖКИ
що їх ще можна дістати у
КНИГАРНІ „СВОБОДИ“

Книжки, поміщені в цім циннику, є по кілька примірників. Тому хто скорше замовить, то ще може дістане.

- ІСТОРИЧНІ, СЕНЗАЦІЙНІ І ВОЄННІ ОПОВІДАННЯ.
- Абатеса ді Кастро, оповідання. Стендаль, перек. С. Пашенко \$.50
 - Амалатоні або Дочка добрих, оповідання з часів боїв європейських в Індіямі \$.20
 - Американські трости. — Ковбої (казка). — Емігранти. — Дні нашої слави і неволі \$.15
 - Антикитичні правила А. Чеплігі (переклад В. Вернівола) \$.20
 - Благословенний чоловік і інше \$.10
 - Байки Езопа для української молоді, переклад Л. Селянський, з 4 ілюстраціями, брош. \$.20
 - Байки Івана А. Крилова в перекладах і наслідуваннях Богдана Лепкого, з портретом автора, передмовою Б. Л. й ілюстраціями \$.20
 - Байки Івана де-ля Фонтена, переклад Л. Селянський, брош. \$.20
 - Байки Леоніда Глібова, з портр. автора, передмовою Б. Л. й ілюстр. \$.20
 - Батько Зачумлених, Юлій Словацький, переклад п. В. Держирюка \$.10
 - Біла машина, оповідання В. Винниченка \$.10
 - Бискупський, суспільна студія, І. Жовнірський оповідання, М. Яковца \$.50
 - Бо війна війною, збірка нарисів Василя Софронова \$.10
 - Богдан Хмельницький в Галичині (2 ілюстрації). — Письмо (6 ілюстрацій). — Філіппа горілиця. — Не в добрий час (4 ілюстрації). — Дні нашої слави і неволі \$.10
 - Богі жадають крові, написав Анатоль Франс, з французької мови переклад О. Пашук \$.70
 - Борис савіт В. Велас \$.40
 - Борі за правду, історичне оповідання А. Кандека, 4-ге видання \$.40
 - Брати Моугал, оповідання з життя дитини між злими, Р. Кінліга (переклад Ю. Сірий) \$.60
 - Вся людська твар з хвалою прийде і інше \$.15
 - Варіет з 1906 року. — 2. Вірші. — 3. Мій бурливий філіпп, драма на 4 дії. В. Бабічка \$.25
 - Великий Січовий Стіваник. Офіційальне видання \$.50
 - Весела бандура, новий збірник веселих і жартиливих пісень і прикрас до них, ілюстрований І. Татарином \$.50
 - Вечері на хуторі біля Диканьки, повістки Миколи Гоголя \$.15
 - Віно поезії О. Чедьковича \$.10
 - Відродження, після д-ра А. Штайнаха написав Петро Франко, з ілюстраціями \$.20
 - Від себе не втечеш, оповідання Марка Вовчка \$.10
 - Вільний чоловік і інші оповідання, Ст. Костіна \$.40
 - Вільний співаник \$.05
 - Вибір творів, які Шоголі \$.25
 - Вибір поезії Івана Франка і короткий начерк його життя \$.25
 - Вибір творів Осипа Юрія Федьковича \$.10
 - В затишку й на сонці та інші оповідання, нап. Юрій Кміт, брош. 35, опр. \$.75
 - Вода в природі. — Умкриваний та ширій, В. Винниченка. — Заграв. — Останки „Фортуні“. — Дні нашої слави і неволі \$.20
 - Воєнні пісні \$.15
 - В пітьмі роковини смерті Івана Франка \$.10
 - В 60-ті роковини смерті Тараса Шевченка. Зібрав д-р З. Кузеля \$.10
 - Вступні Слова і Пригадані Мови сьвітського змсту, уложив і виглосив О. М. Кішаш \$.100
 - Вступ до метафізики, нап. Анрі Бергсон, пер. Євген Яворський \$.35
 - Всесвітній дояв, оповідання А. Хоміка, пер. Н. Суронцова \$.60
 - В тунні. Оповідання Л. Андрєєва. Переклад з російської мов Ю.Т.П. \$.20
 - Галицькі анекдоти, гумористичні оповідання Мст. Руса \$.10
 - Галичина в життю України д-ра Лозинського \$.25
 - Галка смерті. Свободно за Марк Твейном переклад В. Держирюка \$.10

УВАГА! Повищі книжки продаємо по цінах тут поданих без опушту.

Svoboda

81-F3 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City 3, N. J.

(? Канади треба платити тільки американською валютою).

НОТИ

З цих творів Книгарня „Свободи“ має ще по кілька або кільканадцять примірників, тому хто скорше замовить, той зможе ще їх дістати.

НОТИ НА ФОРТЕПІАН

- 1) Дача в сімх стояло 2) ОА за гвем, гвем, фортепіанові соля (дуже легкі), зібрав М. Едельман \$.35
- П. Нішніський: Закувала та сина зозуля, фортепіанове солю \$.50
- М. Лисенко: Засидили козаченки, марш зоперети „Чорноморці“ \$.50
- С. Моношко: Козак („Стоїть явір над водою“) фортеп. солю \$.75
- В. Заремба: Сиди низенько, вечір близьенько, три мелодії української пісні \$.75
- Прелюдії В. Бартінського (5 композицій) \$.70
- Українські марші (ч. 20) зібрав Е. Турула \$.75
- В. Зентарський: Українська шумка, фортеп. солю \$.50
- Українські танці (ч. 22) зібрав Е. Турула \$.125
- Українські танці (ч. 23) зібрав Е. Турула \$.125
- В. Барвінський: Українські народні пісні на фортепіан, зі словами \$.100

МУЗИЧНІ ТВОРИ

- Українські пісні на один голос в супроводі фортепіана. Містить 43 різні пісні різних композиторів, зібрав Е. Турула \$.150
- Українські пісні й думи на один голос в супроводі фортепіана. Містить 14 різних українських пісень і дум різних композиторів, зібрав Е. Турула \$.70
- Українські гимни. 13 різних гимнів на мужеський і мішаний хор в супроводі фортепіана, зібрав Е. Турула \$.75
- Українські воєнні пісні (козачки й стрілецькі) різних композиторів. 25 ієнь на муж. і міш. хор в супр. фортеп. зібрав Е. Турула \$.70
- Я. Степанов: Музика до творів о. Олеса. 9 соля і 1 дует в супр. фортепіана \$.100
- Музика до Кобзаря, різних композиторів. 15 творів на мішаний хор з солями сопраноми, тенорами і басами, в супроводі фортепіана, зібрав Е. Турула \$.100
- Музика до Кобзаря, різних композиторів. 10 творів на муж. і мішаний хор з солями барітона і тенора в супр. фортеп., зібрав Е. Турула \$.100
- Музика до сів Ю. Федьковича та інших авторів різних композиторів на квартети, мі. хор і соля. 9 творів, зібрав Е. Турула \$.75
- Музика до сів В. Павочського різних композиторів на жіночий і мужеський хор в супроводі фортеп. 4 твори, зібрав Е. Турула \$.70
- Музика до сів Б. Лепкого, Барвінського і Сичинського, сольоспів в супроводі фортепіана. Зібрав Е. Турула \$.70
- Музика до сів І. Франка різних композиторів на міш. хор в супр. воді фортепіана. 8 творів, зібрав Е. Турула \$.75
- Українські маршові пісні, для хору зібрав Євген Турула. 14 творів. \$.75

Замовлення разом з належитістю слати до:

"SVOBODA"

81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

ПАРТИТУРИ ДО ПРЕДСТАВЛЕНЬ

В Книгарні „Свободи“ можна ще дістати партитури до таких представлень:

- Партитура: НЕПІСАНЕ КОХАННЯ, драма в 5 діях — Манька \$.125
- Партитура: ЖИЛІВКА ВИХРЕСТКА, драма в 5 діях \$.80
- Партитура: ЛАЙ СЕРЦЮ ВОЛЮ, драма в 5 діях, М. Кропницького \$.100
- Партитура: КАТЕРИНА (Му. мчка), драма в 4 діях, Ванченка-Писанецького \$.80
- Партитура: ДУШОГУБКА, драма в 4 діях, Т. Трушевського \$.60
- Партитура: ПАННА ШТУКАРКА, комедія в 3 діях, А. Ф. Володського \$.80
- Партитура: ВИХРЕСТ, драма в 5 діях, Козич-Уманської \$.80
- Партитура: ТАРАС БУЛЬБА, драма в 4 діях, Ванченка-Писанецького \$.80
- Партитура: ЦИГАНКА КРАСАВИЦЯ, комедія в 3 діях, Григорія Г. Созодковича \$.150
- Партитура: СВАТАННЯ НА ВЕЧЕРНИЦЯХ, поезія в 1 дії, Стародуба \$.80
- Партитура: ДОБРИ ДІТЯ, образ з життя американських школярів, в 3 діях, Патіа Кляма \$.125
- Партитура: ДУШОГУБКА, драма в 5 діях, І. Тогобочного \$.80
- Партитура: ВИХОВАНЕЦЬ, комедія в 3 діях, Л. Янчука \$.80
- Партитура: БЕЗТАЛАНТА, драма в 5 діях, К. Карого \$.80
- Партитура: ДЯЧИХА, комедія, в 4 діях, Сулими \$.80
- Партитура: ПОНИЛИСЬ У ДУНІ, комедіо-опера в 3 діях \$.125
- Партитура: МАТИ НАРИМЧКА, драма в 5 діях, І. Тогобочного \$.80
- Партитура: ПО РЕВІЗІІ, етюд в 1 дії, М. Кропницького \$.50

Замовлення враз з належитістю слати до:

"SVOBODA"

81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

(3 Канади треба платити тільки американською валютою)

НАЙКРАЩИМ І НАЙЦІННІШИМ ДАРУНКОМ

Є ВСЕ ТАКИ

КНИЖКА

ЧИ МОЖЕ БУТИ КРАЩИЙ ДАРУНОК НІЖ
АНГЛІЙСЬКА КНИЖКА ПРО УКРАЇНУ?

- 1) A HISTORY OF UKRAINE, by Michael Hrushevsky, published by the Yale University Press \$4.00
- 2) BOHDAN, HETMAN OF UKRAINE, by George Vernadsky, published by the Yale University Press \$2.50
- 3) UKRAINIANS IN THE UNITED STATES, by Wawyl Halleh \$2.50
- 4) THE UKRAINE: A SUBMERGED NATION, by William Henry Chamberlin, published by the Macmillan Company, New York \$1.75
- 5) UKRAINIAN LITERATURE, Studies of the leading authors, by Prof. Clarence A. Manning \$1.50
- 6) SPIRIT OF UKRAINE, Ukrainian Contributions to World's Culture, by D. Snowyd \$1.00
- 7) UKRAINIAN QUARTERLY \$1.00
- 8) UKRAINE, AN ATLAS OF ITS HISTORY AND GEOGRAPHY, by Prof. G. W. Simpson \$0.50
- 9) TARAS SHEVCHENKO, POET OF UKRAINE, by Clarence A. Manning \$2.50
- 10) UKRAINE—BETWEEN POLAND AND RUSSIA, by Nicholas D. Czubatyj Ph.D., Editor of "The Ukrainian Quarterly" \$0.50

Замовте собі негайно всі ті книжки за \$17.25, чи ті, що їх ще не маєте, а замовлення враз з належитістю шліть на таку адресу:

SVOBODA

P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

Замовлення з Канади треба платити американською валютою

СВІТ

ЗІ ЖЕРТВ, НАДИСЛАНІХ ДО ЗЛ. У. А. Д. КОМІТЕТУ.
(За місяць червень 1946)

Лос Енджелес, Каліф. А. Дун-
лас \$5.
Джордж Сіті, Іл. С. Голова-
ний \$5.
Сиракуз, Н. Я. М. Кні \$5.
Балтимор, Л. Ай. Тов. ім. Івана
Мазепи, від. 433 УНС., збірка
на листу \$112. Жертви зложи-
ли: Тов. ім. І. Мазепи, С. Бем-
ко і В. Дзус по \$10; Д. Мазур
\$8; по \$5: К. Шинькар, Л. Цим-
балістий, А. Ратушна, О. Ви-
шиславий, П. Варениця, А. Под-
лесна, П. Подлесний, Ю. Под-
лесна, О. Кіпида, Д. Заверу-
ха, І. Петровський, І. Осадчук,
М. Щурка; по \$2: М. Турян-
ський, С. Жидовський, М. Ми-
щуківський, І. Сосніцький; П.
Гловацький \$1.
Стейплтон, С. Ай., Н. Я. Бр-
св, Арх. Михайла, від. 211 УНС.,
збірка між членами \$150. Жертви зложи-
ли: Бр. св. Михайла \$27; по \$5: І. Грицак,
Г. Монастирський, С. Дзера,
К. Левків, В. Карпів, Д. Дов-
гий, І. Солган, В. Геба, І. Геба,
Д. Окренка, М. Белдів, Т. Со-
коловський, К. Гуль, В. Белей,
В. Стечак; М. Маскавіта \$4;
по \$3: М. Сабодан, О. Тиш-
кий, Г. Юрків, І. А. Кривий; по
\$2: Р. Фелірка, П. Телешівський,
М. Гуль, І. Берцови, П. Вали-
га, К. Іванців, Г. Рейнгарт,
М. Бабій, П. Підскальна, І.
Карпан, І. Набережний; по \$1:
П. Рій, П. Іваницька, В. Нако-
нечний, Г. Білінський, К. Трач,
К. Магмет, М. Чилідин, Д. Ка-
радіус, Д. Фостик, В. Шелаків-
ський.
Нью-Йорк, Н. Я. М. Прокопів
зібрав і переслав до Комітету
\$85. Жертви зложили: Н. Лан-
чак \$5; по \$2: В. Сабенко, С.
Корут, М. Марушак, В. Кавець-
ка; по \$1: М. Прокопів, М.
Пруді, Ю. Чермерський, І. Яви-
нц, П. Добрянський, Ю. Ба-
лешак, І. Бурко, І. Чираш, А.
Андрусевич, С. Мельникович,
С. Огоновський, М. Дзюган,
І. Юрковський, І. Собенко, І.
Зарицький, С. Галюта, В. Ки-
тай, Н. Шура, К. Гулюк, В.
Сидига, П. Гук, І. Кретів, В.
Шумга, П. Лесків, М. Мици-
шин, Г. Череватий, С. Морав-
ський, І. Тарновський, А. Ва-
сильців, І. Кур, А. Василів, В.
Грегоращук, І. Бобанець, М.
Пасічник, А. Рокоцький, А. Бо-
левій, О. Василяншин, В. Се-
мичини, М. Гураль, Т. Стек, А.
Каролик, М. Бала, М. Вруб-
левський, І. Деревляний, В.
Антошків, М. Криштин, Р. Се-
ник, Н. Шарбура, Д. Захар-
ків, М. Вінтонюк, В. Павлик,
І. Макар, Н. Петрина, П. Кова-
лик, Т. Щербатий, О. Бойко.

Т. Парабій, К. Кунко, О. Васи-
лишин, М. Луцький, Я. Мандай,
І. Яришин, І. Козар, П. Задор-
ський, С. Т., Т. Мелешук,
С. Мелешук, А. Мелешук, К.
Мелешук, Б. Процесена, Н.
Рак, В. Гаричай, В. Гасій, Н.
Н., Д. Паньків; дрібними 50 ц.
Клівленд, О. І. Телп \$5.
Блумфілд, М. Витишин \$10.
Дірборн, Міш. М. Пристах \$14;
Кізіма \$1.
Балтимор, Мд. Українсько-Аме-
риканська Жіноча Ліга на збір-
кову листу \$170. Жертви зложи-
ли: М. Шуль \$25; по \$15: Т.
Качур, І. Ракочий; по \$10: Г.
Шульга, А. Боднар; по \$5: А.
Смоляк, М. Семенків, Т. Лу-
чинин, Я. Семенків, М. Ренер,
С. Красій, А. Нікула, Г. Дін-
ко, О. Іванів, М. Боднар, В.
Захарків, А. Накрийко; по \$3:
А. Перезук; по \$2: М. Петро-
вський, М. Кучкуда, Т. Західний;
по \$1: М. Кашак, О. Малко, М.
Мицик, Т. Куріца, М. Смоляк,
М. Тарас, М. Швец, М. Шер-
ба, А. Боднар, Г. Попко, М.
Мороз.
Балтимор, Мд. Бр. Пресв. Трой-
ці, від. 320 УНС., збірка на ли-
сту \$156. Жертви зложили: з
каси Братства \$100; по \$5: І.
Мармаш, В. Мармаш, Г. Івано-
вич, І. Малко, І. Кузик, Н.
Шульга, Я. Семенків, Г. Под-
горняк; по \$2: О. Гевера, І.
Куріца; по \$1: Т. Нікула, І.
Фаль, Л. Ременюк, М. Дмитрів,
В. Мороз, Г. Маєрс, А. Хари-
шин, А. Пелц, Т. Солонкий, Г.
Копіляк. Збірку перевів Г. Іва-
нович.
Сван Лейк, Н. Я. Д. Євчук \$5.
Балтимор, Мд. Укр. Конгрес-
ний Комітет Америки зібрав
на листу \$267. Жертви зложи-
ли: Союз Українок \$50; О.
Жук \$50; по \$25: Т. Дмитрів
і С. Кузик; по \$10: І. При-
мак, І. Шпатура, А. Куци-
нський; по \$5: Ю. Маньовська,
П. Боднар, І. Захарко, А. О-
пар, В. Боднар, І. Боднар, В.
Волошин, С. Шпатура, Ф. Про-
данчик, В. Маньовський, І. Ку-
зик, Т. Кашак; по \$3: М. Стан-
ге, К. Колесняк, Я. Поліщук; по
\$2: М. Крисоватий, І. Дунар,
Г. Фаль, С. Янг, М. Євчук, С.
Самерман, А. Денисюк; по \$1:
К. Коваль, М. Рушін, А. Ха-
ришин і П. Ємче.

ЛІСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Бріджпорт, Конн. — До
збірки на скитальців додати:
П. Гринюк \$2, Параскевія Ве-
литюк \$1.

ГІРШЕ НІЖ ВІЙНА.

В кінці листопада писали
„Базар Нахріхтен": „Втрапи-
й спустошення спричинені вій-
ною були жахливі. Але ще
гірші лиха і злиди по війні.
Число жертв так званого по-
воєнного часу має бути вже
тепер більшим ніж втрати
людьми і матеріалом на бо-
євищах. І вони будуть ще
більшими, коли не буде
переведено більшої ніж поде-
редні спільної допомогової
акції. Ходить не про рятівну
поодинокі осіб, а цілого су-
ходолю. Кінці „рятувати по-
коління" вже перепізнені, бо
пошесті і недуги, які напали
на дітей, жінок і чоловіків,
перейдуть як спадщина третє
і четверте покоління. На зо-
брах семи великих інтернаці-
ональних допомогових органі-
зацій проведено Інтернаціо-
нального Комітету Червоного Хре-
ста було стверджено, що те-
пер, майже два роки по за-
кінченню війни, злиди ще
більші ніж безпосередньо по
війні." Але не було ствер-
джено, що причиною цього є
те, що всі країни південного
сходу Європи, які годували її
західну частину, відтяти тепер
від неї московською окупа-
цією.

Рогатинська земля

(Докладання за сторони 2-го)

Для прохачування вже тоді
так великої Укр. Пов. Армії
відповідні відділи УПА лікві-
дували всі державні магазини і
підприємства. Наприклад, у
Черні була більша Районова
Молочарня. В лютому 1944 однієї
ночі заїхали підводи з кілько-
ма упістами, збудили директо-
ра молочарні, і забираючи 10
тон масел та касу з готівкою,
запальючи пожежу, що
стільки то а стільки перебрали
масла, і грошей, підписано
УПА. Як на другий день по це-
масло приїхали німаки, то ди-
ректор вручив їм посвідку. Під-
час німецької окупації всі дво-
ри були державні, так звані
„Лібен-Шафти". УПА в міру
потреб все забирало, худобу
чи збіжжя.

В березні 1944 року больше-
вики опанували Волинь, Поліс-
ся, Буковину і Закарпаття, а в
Галичині Тернопільщини, Ко-
ломийщини і частину Станис-
лавщини. У Рогатинському
повіті завняли кілька сіл, як
Скоморохи Старі і нові, Биг-
ло, Бовтів і т. д. Відтак насту-
пила кількомісячна передиска,
а Рогатинська Земля стала
прифронтовою полоскою.

цьому часі прибували нові ні-
мецькі підкріплення і в той час
почали масово гонити наших
людей до будови укріплень на
фронти і поза фронтом. Не ма-
ло там наших людей згинув;

В тих часах багато наших
людей, вже з під большевиць-
кого „раю" передіставалися на
очі сторони до Галичини, та о-
повідали про страшні події, які
ті червоні сатрапи тим разом
розправлялися з українським
народом. Українська інтеліген-
ція і селянство почало залишати
свої хати та переїздити в гористі околиці
Підкарпаття. Молоді вступали
в ряди УПА, а деякі остали на
місцях. Дня 15. липня 1944 р.
большевики почали офензиву і
цеї ночі безперервно через 10
годин скидали запальні бомби
на Рогатин та дооколичні се-
ла, і в цьому часі було спалено
і знищено около 100 госпо-
дарств, одинадцять цивільних
осіб убитими а вісімнадцять ра-
неними. На щастя люди зазда-
легідь мали приготовані схови-
ща в підземеллях, бо було би
дуже багато жертв. В околи-
цях були бомбардовані такі
села: Пуків, Путятинці, Верби-
лівці, Підгородя, Бабухів,
Колішків, Лучинці, Стратин, Ді-
борині. Ці села на 50% знищені,
а багато людей погинули. По-
кількох днів офензиви, боль-
шевики прийшли до Гнілої
Липи і там ще задержалися
через три дні. В самому Рoga-
тині з більших будинків зни-
щено Українську Гімназію,
греко-кат. і римо-кат. приход-
ства, Повітовий Союз Коопе-
ратив, міську управу, міську
народну школу і багато при-
ватних домів. В повіті цілком
знищені села: Різдявни, Руда і
Діборині та частинно Фердеїв
і Бурштин. Німці відступаючи
всіх людей вигнали на захід.
Тому не дивися, що стільки
найшлося людей на скиталь-
щині. А що ніхто не хоче вер-
тати домі, то цілком оправда-
но, бо це до цієї пори ніхто із
скитальців до дому не заїхав,
а десь на північ. Друга річ, що
ми вже за добре знаємо тих
Сталінських опришків чим во-
ни димуть та як поведуться
з українським народом.

Цим разом большевики вже
не церемоняться з народом, як
при першому „визволенні" в
1939 році. Повернувшись у
1944 році на західні українські
землі, вони прийшли вже з го-
товим планом, випробованим
чортівським апаратом НКВД.
Одним із перших зааряджень
большевиків був наказ загаль-
ної мобілізації чоловіків у віці
від 16—65 років та всіх вило-
вано як собак, „мобілізова-
них" з той спосіб людей кида-
ли майже голіруч на фронт в
першу боеву лінію під німець-
кі кулемети, або замикали в
підвалах НКВД, інших запо-
ртировано на каторги Уралу,
чи Сибіру.

До погромницьких акцій у-
країнського народу притягало
найбільш здеморалізовані час-
тини НКВД і червоної армії.
Вони „вспалили" насамперед
масовим гвалтуванням жінок.
Отакі речі діються не лише
на Рогатинській Землі, але по
всій нашій Україні за „Залі-
зною Куртиною".

Знищили нашу неньку Укра-
їну німаки з большевиками, бо-
дай вони більше світу не огля-
дали. (Кінець).

ЗБОРИ ВІДПОВІДІ У. Н. СОЮЗУ

ПЛЕНС, ПА. — На річних збо-
рах відділу 48, що відбулись 19. сі-
чня в домі М. Нагребельського, по-
заях уряду і контр. комісії, вибра-
но таким уряд: В. Березанський,
през.; М. Нагребельський, кас.; А.
Мазуля, секр.

ПОСМЕРТНА ПОДЯКА

Склавши щирю подяку Гол. У-
ряду У. Н. Союзу та Урядові
Членству Укр. Зал. Тов. Директ.
від. 361 УНІС, за останні при-
слуги, віддані моїм Сину
СТЕФАНОВИ РОМАНИШИН.
Повидний народився 1915 року в
Бетлегем, Па., Злуч. Держави. По-
мер 17. грудня 1946 по довгій та
тяжкій хворобі парализації. Наказав
до У. Н. Союзу від дитинства, пер-
ейшов до старших у 18. році
життя. Перелався у війну 10. ро-
ків, діставши поранення від У. Н.
Союзу через довгі роки. (ог.)
Горем прибіла мама
ЕВА РОМАНИШИН.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 18. січня 1947 р. помер у
54. році життя
СТЕФАН КУШ,
член Тов. Зал. Січ, від. 483 У. Н.
Союзу в Фултон, Н. Я.
Повидний походив з села Білка,
пов. Ябло, Галичина. Поживав у
світлиці жону Ганну, 5 дочок, і
сина і 2 сестри. Повидний був 3
роки президентом Тов.
Похорон відбувся 17. січня.
В. Я. П. І.
М. Лобур, секр.

ГРОШІ НА УКРАЇНУ ТА ДО ВСІХ ЧАСТЕЙ СВІТА
ШИФКАРТИ - ПОДОРОЖНІ ДОКУМЕНТИ

Продаж різних бізнесів, домів, фарм, та різного роду асигуранції
WESSON & BARTKIV
Steamship Agency
PETRO BARTKIV
REAL ESTATE & INSURANCE BROKER; NOTARY PUBLIC
309 East 14th Street New York 3, N. Y.
Telephone: ALgonquin 4-3234

Появилась на американському книжковому ринку
така книжка про Україну, на яку ми довго ждали, бо
написав її визначний американський журналіст і публі-
цист, а видав її одна з найстаріших і найбільших
американських видавничих компаній. А що важливе:
в книжці подана правда про Україну, а здійснення ви-
звольних змагань українського народу зв'язується з
перемогою та триумфом демократії. Отсею книжкою,
що є повна віра в остаточну перемогу свободолюбних
ідеалів українського народу, є:

The Ukraine:
A Submerged Nation
by WILLIAM HENRY CHAMBERLIN,
published by The Macmillan Company, New York.

Отся книжка повинна знайти негайно теж і в
домі американських українців. Написана вона в такий
мистецький, а рівночасний простий спосіб, що кож-
ний прочитає її легко з великим зацікавленням. На-
дається вона якнайкраще на святий дарунок на-
шим дітям і внукам, близьким чи далішим знайомим,
зокрема тим американцям, що ще мало знають про
Україну, або ще знають, начебто неправди про
український народ і його змагання, якої досі було так
багато в Америці, та яка далі поширюється. Хай-же
тепер кожний і кожна з нас стане до боротьби з тою
неправдою поширюючи всюди правду, зокрема ту, що
зібрана в отсій знаменитій книжці.

Замовлення на цю книжку враз з належністю в
сумі \$1.75 належить слати на таку адресу:

SVOBODA
P. O. Box 346 Jersey City, N. J.
Замовлення з Канади треба платити американською валютою.
C. O. D. не приймаємо.

ПОШУКУВАННЯ

1. СТЕФАНІК МИКОЛА з села
Перерил, пов. Навагіра, пошукує
свого однокласника РЕВЮКА
МІЛЬКА, бувшого редактора яко-
гось часопису. Хто би про нього
знав, або він самий, прошу писати
на адресу: Stefanik Nikola,
Box 5 D. P. Camp, No. 50 BRAGS,
W. A. O. R.
2. ОНИШКЕВИЧ ІВАН пошукує
свого однокласника ТЕОДОРА
СТРОНСЬКОГО з села Зарайськ,
пов. Сандар. Хто би про нього
знав, або він самий, прошу пи-
сати на пошукову адресу.
3. АНТОНІК ВАСИЛЬ пошукує
свого однокласника АНТОНА
АНТОНОВА ІВАНА з села
Хлібичка Пільного, пов. Сятин.
Хто би про нього знав, або він сам,
прошу писати на пошукову адресу.
4. ДЗІНОВСЬКИЙ ГРИГОРІЙ по-
шукує свого однокласника ГРИГОРІЯ
ІВАНІВІЧА з села Терпиш, пов. Самбір.
Хто би про нього знав, або він сам,
прошу писати на пошукову адресу.
5. ДЗІНОВСЬКИЙ ГРИГОРІЙ по-
шукує свого однокласника ГРИГОРІЯ
ІВАНІВІЧА з села Володимирів,
пов. Яворів. Хто би про нього знав,
або він сам, прошу писати на по-
шукову адресу.
6. МИНИК ЛІМІРО пошукує
свого однокласника ЛІМІРО
ГРИГОРІЯ з села Терпиш, пов. Самбір.
Хто би про нього знав, або він сам,
прошу писати на пошукову адресу.
Адреса для ч. 2, 3, 4, 5 та 6:
Rimel, Kasper, Lager 1
A. Y. P. S. Camp C. M. F.
Naples, Italy.

НИНА ГОРЩЕНКО пошукує про-
фесора КОНСТАНТИНА ШОЧІНА з
Херсонщини. Його жінка є зубним
лікарем.
По близькій інформації писати до:
P. SZCZEPANSKI,
285 Pine St., Jersey City, N. J.

АНАСТАЗІЯ ЯШ ЗАСЯНСЬКА по-
шукує сестру РОЗАННУ ЗАСЯН-
СЬКУ, по жонку КАСЯНСЬКА, з по-
в. Жидичинського.
По близькій інформації писати до:
P. SZCZEPANSKI,
285 Pine St., Jersey City, N. J.

ПОШУКУЮ
П. ШЕПТАКА,
який походить з села Ізби, пов. І-
зби і який правдоподібно живе
в Нью-Йорку, в дуже важкій справі.
Хто знав би про нього, або він са-
мий, хай зголоситься на адресу:
NICHOLAS PIDHANY,
111 — 9th St., 47. Easton, Pa.
В кожній українській хаті
повинен знаходитися часопис
„Свобода".

ПОШУКУЮТЬ

ПОШУКУЮ
АННУ і ПЕТРА СЕМЕНИНУ
з Тернопілля в Галичині, котрі виїз-
дили в 1936 році до У. С. А. Зголо-
ситься на адресу:
ZARYCHTA ANTIN
D. P. Camp Forchheim-Markville
Post. Sulskirchen bei Neumarkt
OFF. (134)
U. S. Zone, Germany

КЛИМІВ МИРОСЛАВ
з села Лопушани, пов. Бібрка, і
ПАВІВДА ІОСИФ
з села Сухоліт, пов. Бібрка, пошу-
кують своїх знайомих з місце под-
няття, які живуть у Нью-Йорку або
околиці. По близькій інформації про-
симо зголоситися до:
JOHN SOBKOWO,
54-56 E. 3rd St., New York 3, N. Y.

БОЛІНІТ

Рани на ногах, опухлі ноги, на-
бряки на ногах, болісні ноги, флег-
ми (напалена жила), вибухли або
болісні коліна чи істотики і ре-
матичні ноги успішно лікуємо по-
ширеною сербською методою без
операцій. Лікуємо згублення літок
і кінцівки.
Офісові години: в понед. і четвер.
від 1. до 8. веч.; вівторки і п'ят-
ниці від 1. до 6. веч.; в середу від 1.
до 5. веч.; в суб. від 12. до 4. понод.
В нед. і свята нема уряд. годин.
Dr. L. A. BEHLA
320 W. 86 St., New York City
Близько Бродвею.
ENdwest 2-9178
СПЕЦІАЛІСТ В БОЛІНІТ.

МИРОН ЛИТВИН

І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга щира і чесна
301 SPRINGFIELD AVENUE,
IRVINGTON, N. Y.
Phone: ESsex 3-9990

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО

Завжди ШАДІТЬ деше-
во з вашого забезпечення.
Ми улаштуємо пре-
міальний ЦІЛНИЙ
ПОХОРОН за \$150.00
У випадку смутку в родині клієнта

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український
погребовий закладник
в Америці
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646
— or —
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
55 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone Bigelow 3-6762
ELIZABETH, N. J.
225 WEST JERSEY STREET
Phone EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
заряджає погребники по \$150
ціні так низькій як
УСІВІДНА НАПРАЦІЛА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
497 E. 8th ST., NEW YORK CITY
Dignified funerals at low cost \$150.
Telephone: GRamercy 7-7561

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Занимається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦІХ

129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2543

BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 Prospect Avenue,
(Cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel. MEtrose 5-6877

УКРАЇНСЬКІ СТІННІ
КАЛЕНДАРІ
НА
1947
РІК

- У гарних кольорах
- Календаріом друковане українською мовою
- Свята означені чітким червоним друком

Ціна 30 ц. один

На С. О. Д. не висилася.
Надсилається треба послати
разом із замовленням
[] Звичайний вид
[] Лінійний
[] Христос добрий пастор
[] Серце Ісуса Христа
[] Діти, що їх ангел стереже
[] Серце Пресвятої Дамі Марії
[] Свята Родина
[] Українські козаки верта-
ють з полону
[] Котіко & Juliet
[] Вашингтон і А. Лінколн
[] Гарний вид фарми
[] Діти в ліжку, ангел о-
хороняє

Замовлення слати на адресу:

„СВОВОДА"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОВОДИ"

Отсим повідомляємо всіх тих, котрі посилають до
поміщення оголошення про те, що скитальники шукають
в Америці рідні, чи знайомих, а виразно не напишуть,
що це платне оголошення, або не платне, то такі ого-
лошення адміністрація пересилає до ЗЛ. У. А. Д. Комі-
тету в Філадельфії, який веде з них реєстр і якому „Сво-
бода" поміщує такі оголошення безплатно.

Хто хоче, щоб його оголошення було поміщене у
„Свободі" окремо від оголошень ЗЛ. У. А. Д. Комітету,
хай напише виразно, що це платне оголошення і скільки
разів має бути поміщене.

Адм. „Свободи".

ТАРЗАН, ч. 1523. Місія милосердя.

Обережно спустився малпо-
чоловік на землю перед двері
хатки, в якій перебувала Ма-
рія.